Teknologiateollisuus

Teknologiateollisuuden lausunto Suomen EU-tavoitteista (E58/2023 vp)

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan hallituksen ehdotuksesta Suomen EU-prioriteeteiksi seuraavaa. Teknologiateollisuus on Suomen suurin vientiala, jonka viennistä 54 % kohdistuu EU:n sisämarkkinalle.

Pääviestimme ovat:

1. EU-prioriteetit ovat kannatettavia, mutta yleisellä tasolla
2. Suomen on tarjottava valtiontuista luopumiseen ratkaisuja
3. Sisämarkkinoiden vahvistamiseksi Suomella olisi tarjota konkreettisia ratkaisuja
4. Kokonaisturvallisuus ei saa johtaa käpertymiseen.

Yksityiskohtaiset huomiot Suomen kannasta

Teknologiateollisuuden mielestä Suomen pääprioriteetit – strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen, kokonaisturvallisuuden parantaminen ja puhtaan siirtymän mahdollisuuksien edistäminen – ovat hyvät. Näiden tavoitteiden edistäminen edellyttää kykyä tarjota yksityiskohtaisia ratkaisuja kullekin politiikkalohkolle.

Strateginen kilpailukyky, talous ja rahoitus

Teknologiateollisuuden mielestä Suomen tulee esittää uskottava ratkaisu valtiontukien alasajoon, jonka tulee tapahtua seuraavan komission aikana. Korostamme että vihreä siirtymä tulee vaatimaan mittavat investoinnit ja keskiössä on liiketoimintaympäristön parantaminen yksityisten investointien vauhdittamiseksi. Tässä avainasemassa on parempi sääntely, kysynnän tukeminen ja nopeampi luvitus.

Suurten jäsenvaltioiden haasteiden vuoksi myös EU:n tasoiset instrumentit voivat olla tarpeen. On tärkeää, että Suomi voi tukea EU:n yhteisten investointivälineiden kehitystä, edellyttäen että varojen jaon perusteena ovat yksin teknologinen erinomaisuus ja vaikuttavuus. Yhteisillä ratkaisuilla voidaan tukea Euroopan laajuista kysyntää suomalaisille puhtaille ratkaisuille.

Tuemme Suomen tavoitetta parempaan ja vähäisempään EU-sääntelyyn sekä yritysten hallinnollisen taakan karsimista. Suomen on myös perusteltua tarjota Pohjoismaissa kehitettyjä reaaliaikatalouden ratkaisuja verotuksen ja taloudellisten transaktioiden digitalisointiin (sähköiset laskut, kuitit, hankintasanomat ja kokonaan digitalisoitu verotus). Yritysten hallinnollisen taakan keventäminen ja päällekkäisen verosääntelyn karsiminen tukee yritysten kilpailukykyä, sekä tekee EU:sta toimivamman toimintaympäristön. Suomen

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289–2

on myös perusteltua tarjota pohjoismaissa kehitettyjä reaaliaikatalouden ratkaisuja verotuksen ja taloudellisten transaktioiden digitalisointiin.

Puhdas ja digitaalinen siirtymä

Teknologiateollisuuden mielestä Suomen on ajettava EU:ssa kunnianhimoisen ilmastopolitiikan jatkoa ja edistettävä vastuullista liiketoimintaa. Suomen on syytä pystyä tarjoamaan yksityiskohtaisen sääntelyn sijaan uudenlaisia, markkinaehtoisia ohjauskeinoja, kuten vapaaehtoiset kompensaatiot ja energiatehokkuussopimukset, joista Suomessa on hyviä kokemuksia.

Digitaalisissa ratkaisuissa on huomioitava Suomen ja pohjoismaiden vahvuudet erityisesti langattomien radioteknologioiden tutkimuksessa ja kehityksessä, tekoälyssä sekä kvantti- ja suurteholaskennassa. Eurooppalaisen datatalouden pragmaattista pohjoista ulottuvuutta on kehitettävä yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa. Langattomissa radioteknologioissa on edistettävä EU-tason ratkaisuja taajuushallinnossa. Digitalisaatiossa Suomen tulee edistää suomalaisten ratkaisujen ja rahoituksen yhdistämistä mm. ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi osana EU:n Global Gateway -hanketta ja edistää näin EU:n asemaa luotettavana geopoliittisena toimijana. Käytännön esimerkkinä toimivat esimerkiksi langattomat viestintäverkot sekä tarkkaan mittaamiseen perustuvat sään ääri-ilmiöiden aikaisen varoittamisen sovellukset.

Suomen tulee omista teknologisista vahvuuksistaan lähtien tarjota Euroopalle ratkaisuja vihreän siirtymän taloudelliseen ulottuvuuteen edistämällä siirtymistä laskennallisista malleista todennettuihin mittauksiin ja oltava aktiivinen eurooppalaisen hiilimarkkinan kehittämisessä. Hallituksen tavoin Teknologiateollisuus katsoo, että EU:ssa on panostettava huomattavasti enemmän innovaatioihin ja lähestymisen on horisontaalinen ja teknologianeutraali.

Merkittävä mahdollisuus suomalaisille toimijoille on tarjota konkreettia ratkaisuja Euroopan kiertotalouden sisämarkkinan kehittämiseksi sen kaikilla osa-alueilla, kattaen kestävän suunnittelun sekä digitaaliset tuotepassit.

Teknologiateollisuuden kilpailukyvyn kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että EU:n sähkömarkkina säilyy kilpailtuna ja sitä kehitetään ennakoitavammaksi ja häiriönsietoiseksi.

Vetytalouden kehittämisessä Suomen tulee toteuttaa oma EU-tason toimintasuunnitelma, jossa ratkaistaan teknologiset pullonkaulat, TKI-rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen ja uusien ratkaisujen (esim. CCUS) kehittäminen ja toteuttaminen. Globaalissa vetytalouden kilpailussa, Suomella on vielä matkaa globaaliin kärkeen. Vetyä koskevassa osaajapulassa Suomi voisi tarjota ratkaisuja koko EU:lle.

Kokonaisturvallisuus ja vahvempi Eurooppa; EU:n laajentuminen

Suomen yhdessä muiden ulkorajamaiden tulee tarjota kokonaisturvallisuuteen ratkaisuja, jotka samaan aikaan edistävät eurooppalaista puolustusta, turvallisuutta, innovaatioita ja yhteistoimintaa samanmielisten maiden kanssa.

Suomen on huolehdittava, että kokonaisturvallisuuden edistäminen ei johda tarpeettomaan sääntelyyn, kauppasuhteiden rajoittamiseen tai viranomaistoiminnan epätarkoituksenmukaiseen laajenemiseen. Suomen on omista vahvuuksistaan edistettävä selkeisiin toimintatapoihin, luottamukseen ja harjoitteluun sekä selkeisiin rooleihin perustuvia malleja. Siltä osin kuin kriittisiin teknologioihin kohdistuu rajoituksia, voidaan normaalia pidemmälle puuttuvat tukitoimet, kuten tuotantotuet, sallia. Suomen on tärkeä edistää EU:ssa malleja, jotka perustuvat aktiiviseen yhteistyöhön samanmielisten valtioiden kanssa.

Teknologiateollisuus pitää EU:n ja sen sisämarkkinan laajentumista sekä laajentumisesta seuraavaa rahoituskehyksen uudelleenarviointia sen jäsenille merkittävänä mahdollisuutena.

Muuttoliike

Teknologiateollisuuden jäsenyritykset kärsivät jatkuvasta osaajapulasta, joka johtuu ikärakenteen muutoksesta ja muutoksista tarvittavassa osaamisessa. Seuraavan kymmenen vuoden aikana tarve on 130 000 uudelle osaajalle. Osaamispääoma on rakenteellisesti laskevassa suunnassa ja samalla Eurooppaan pyrkii suuri määrä ihmisiä. Tähän ristiriitaan Suomen tulisi pystyä ajamaan EU:ssa ratkaisuja, jotka helpottaisivat osaajien maahantuloa kolmansista maista.

Helsingissä, maaliskuun 12 päivänä 2024

Teknologiateollisuus ry

Jussi Mäkinen

Johtaja, EU-regulaatio